

Olga Stavová – scénář k audioreportáži

“To je jedna snad z nejstarších vzpomínek. Měla jsem postýlku s tím úpletovým mřížováním, probudila jsem se a zdálo se mi, že tam chodí medvědi, nějaký potvory. Já jsem brečela a maminka rozsvítila tamhleto lampu, to si pamatuju, to měla na nočním stolku. A měla v postýlce mimino zabalený do povijanu. A tatínek přišel a utěšoval mě.”

Paní Olga Stavová, rozená Bachtíková, se narodila 5. dubna 1924 v Sezemicích u Pardubic, kde její rodiče vlastnili malý podnik. Otec zde prodával, maminka vařila. V roce 1949 ale museli vše odevzdat státu. Když se o 40 let později vrátili, bylo vše zničené. Místo prosklených dubových stolů našli jen vytrhané zásuvky.

Protože na malém městě jezdil autobus jen několikrát za den a v zimě ho musely děti dokonce roztlačovat, jezdila Olga Stavová 8 let na kole do Pardubic, 4 roky do gymnázia a 4 do obchodní akademie, kde roku 1943 maturovala. Maturovala ze 3 předmětů v němčině a dokonce jí povolili i angličtinu. Její perfektní znalost německého těsnopisu ji zajistila místo v továrně na letecké motory ve Dvoře Králové.

“A byla jsem totálně nasazená.”

Radši než na dobu totálního nasazení ale Olga Stavová vzpomíná na dech beroucí činy svých babiček.

“Měli tu první hliníkovou vanu. Celá vesnice jí pomlouvala, že jí ty necky nestačily a že musela mít vanu. Šest hochů se tam koupalo, v jedné vaně, v jedné vodě.”

Babička, která podle Olgy Stavové chodila do školy asi sto dní byla velmi zdatná podnikatelka a tak ji absence školní docházky v ničem neuškodila.

Druhá babička s ní drala peří nebo ji nosila na zádech domů, když hrozilo, že zapadne do sněhu.

I přes zdánlivě idylické dětství se ale každodenně setkávala s válečnou realitou. Například viděla persekuci svých židovských sousedů.

“Nosili tu hvězdu a věděli jsme, že budou odsunuti. Maminka věděla i datum a k nim se nesmělo, ale měli jsme dům spojený, ty dvory byly spojené, byla tam taková prolézačka, takové malé dřevěné dveře. A vím, že jsme se tam s ní byli rozloučit, maminka koupila stříbrného andělíčka, abych ho té Věře dala na památku. Oni říkali: „Ona ho stejně nebude moct mít,“ ale vzali si ho. No, víckrát jsem je neviděla.”